

Ministerie van BZK
Afd. Bouwen en Energie

Amersfoort, 8 januari 2021

Kenmerk: DS 210108-01
Betreft: Internetconsultatie 'Hernieuwbare energie bij ingrijpende renovatie'

Geachte mevrouw de Minister

In reactie op de Internetconsultatie over het "Wijzigingsbesluit minimale hoeveelheid hernieuwbare energie bij ingrijpende renovatie" vragen wij uw aandacht op vier punten.

- De regelgeving moet niet aan maatwerkoplossingen in de weg staan. Met name in de toelichting wordt gesuggereerd dat bij ingrijpende renovatie de keuze voor zonnepanelen op het dak het makkelijkst is en het meest voor de hand ligt. Er is een grote behoefte aan innovatieve oplossingen voor de productie van duurzame energie. De voorgestelde rekentool – die geen rekening houdt met isolatiegraad en met gebouw-ontwerp, en een oplossing aandraagt die neerkomt op een gewenst aantal zonnepanelen op het dak van het betreffende pand – is bepaald geen impuls voor innovatieve technieken en ontwerpen. Indien niet voor zonnepanelen wordt gekozen, zo begrijpen wij de toelichting, dan is er geen rekentool beschikbaar en moet het ingewikkelde rekenwerk per project worden uitgevoerd. Dat brengt een groot risico met zich voor de ruimtelijke kwaliteit, waarbij het daklandschap verder verrommelt met BAPV-panelen, en waarin de stand van de techniek en de oplossingen van dit moment bepalend zijn voor het stads- en dorpsbeeld van de toekomst. Wij pleiten voor een regeling die nieuwe technieken en voorbeeldige ontwerpen juist krachtig stimuleert.

- Het is merkwaardig dat, conform deze regeling, de energie-opwek op het perceel moet gebeuren (zoals beschreven in artikel 2.2 van de toelichting). Dat belemmert immers collectivisering, de vorming van energie-coöperaties, gebruik van postcode-roos en het optimaal gebruik van de meest gunstige opwek-mogelijkheden. Juist in gebieden die uit een oogpunt van ruimtelijke kwaliteit en/of erfgoedwaarden kwetsbaar zijn, is een collectieve opwek van hernieuwbare energie buiten het eigen perceel een uitstekende en inmiddels populaire oplossing.

- Ook bevreedt het ons dat de mate van isolatie geen rol speelt bij de eis van het opwekken van duurzame energie. Het risico bestaat dat uit een oogpunt van kostenreductie de uitgaven voor energie-opwekking afgetrokken worden van het budget dat

voor isolatie-maatregelen beschikbaar is, zeker wanneer de opwekking zou leiden tot een hogere energieproductie dan voor de eigen energiebehoefte (na isolatie) nodig is. Uit een oogpunt van Trias Energetica is het stimuleren van energiebesparing verstandiger dan het stimuleren van energie-productie.

- Monumenten (rijks-, gemeentelijk en provinciaal) en beschermde stads- en dorpsgezichten dienen van de regeling te worden uitgezonderd, zoals aan het OPB is toegezegd, om te voorkomen dat voor ieder monument specifiek beleid ontwikkeld moet worden, of specifieke, op dat monument toegeschreven, argumentatie over technische belemmeringen.

De suggestie dat 'lokale omstandigheden' of 'technische belemmeringen' een grond kunnen zijn om de regel niet toe te passen, veronderstellen dat voor ieder monument en voor ieder gebouw in een beschermd gezicht opnieuw, op grond van expliciet geformuleerd beleid, moet worden aangegeven dat van de generieke verplichting kan worden afgeweken. Dat beleid moet dan binnen het komende halfjaar worden opgesteld en vastgesteld, wil het krachtig genoeg zijn om ook in rechte stand te houden. Dat vraagt een flinke inspanning van beleidsafdelingen en scholing van vergunningverleners in het motiveren en opstellen van vergunningsvoorwaarden; dezelfde partijen hebben hun handen vol aan de voorbereiding op de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging per 1-1-2022.

- Overigens zal onze achterban graag een bijdrage leveren aan het opstellen van een leidraad waaruit blijkt op welke manier lokale omstandigheden en technische belemmeringen kunnen leiden tot het niet toepassen van deze nieuwe regels, en welke alternatieve hernieuwbare energieproductie in dat geval voorhanden is. Het lijkt ons verstandig als ook een vertegenwoordiger van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed en een erfgoed-expert vanuit de FGM of de VNG bij de leidraad betrokken worden.

Hoogachtend,

Federatie Ruimtelijke Kwaliteit,

Flip ten Cate, directeur.